

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้มีชาวต่างชาติเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มที่จะมีจำนวนมากขึ้นทุกวัน เพื่อให้เด็กซึ่งเป็นลูกหลานของชาวต่างชาติได้มีสถานที่เรียน จึงได้มีการเรียนนานาชาติเกิดขึ้นมากมายในประเทศไทย และการสอนภาษาไทยก็เป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตรการเรียนการสอนในโรงเรียนนานาชาติ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎระเบียบให้โรงเรียนนานาชาติที่เปิดทำการสอนในประเทศไทยทุกโรงเรียนต้องมีการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยเป็นวิชาบังคับสำหรับนักเรียนต่างชาติระดับประถมศึกษาอย่างน้อย 1 คาบต่อสัปดาห์ และนักเรียนไทยระดับประถมศึกษา 5 คาบต่อสัปดาห์ เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในภาษาไทย วิถีชีวิตและวัฒนธรรมไทย

การเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับเด็กชาวต่างชาติระดับประถมศึกษานั้น ถือได้ว่าเป็นภาษาที่สอง ซึ่งในเรื่องนี้ ศรีวิไล พลมณี (2545, หน้า 8) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ภาษาที่สองไว้ว่า การเรียนรู้ภาษาแรกนั้นจะเกิดขึ้นโดยธรรมชาติกับเด็กทุกคน หากเด็กคนนั้นไม่มีความบกพร่องทางร่างกายและสมอง และเด็กสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างได้ แต่การเรียนรู้ภาษาที่สองนั้นไม่ได้เกิดขึ้นได้ง่ายดายกับเด็กทุกคนเหมือนการเรียนภาษาแรก แม้ในบางครั้งจะมีช่วงเวลาในการเรียนมากกว่ากันก็ตาม คนบางคนอาจประสบความสำเร็จในการเรียนมากกว่าคนอื่นๆ แม้ว่าจะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมือนกัน ทั้งนี้เป็นเพราะมีปัจจัยหลายๆ อย่างที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สอง

โรงเรียนนานาชาติโดยทั่วไปมีการจัดระดับการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนเป็น 5 ระดับ คือ ระดับที่ 1 Beginner ซึ่งนักเรียนมีความเข้าใจภาษาไทยน้อยมาก และพูดภาษาไทยไม่ได้ ระดับที่ 2 Early Intermediate ซึ่งนักเรียนมีทักษะความเข้าใจภาษาไทยจำกัด และตอบคำถามด้วยคำเพียงคำเดียวหรือ 2-3 คำ ระดับที่ 3 Intermediate นักเรียนมีทักษะความเข้าใจภาษาไทยที่พอใช้ และสามารถเขียนหรือพูดความคิดหรือความรู้สึกของตนเองด้วยประโยคสั้นๆ แต่อาจจะสะกดคำผิดหรือผิดหลักภาษา ระดับที่ 4 Early Advanced นักเรียนมีทักษะความเข้าใจตามมาตรฐานสาระภาษาไทย และงานเขียนผิดไวยากรณ์หรือสะกดคำผิวน้อยมาก ระดับที่ 5 Advanced นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานสาระในด้านการอ่าน พูด ฟัง และเขียน (สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า ก-ฉ)

สำหรับโรงเรียนนานาชาตินานาชาติได้จัดการเรียนการสอนวิชาภาษาและวัฒนธรรมไทยให้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาทุกคนทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ จำนวน 5 คาบต่อสัปดาห์ นักเรียนที่อยู่ในระดับที่ 3 Intermediate เป็นนักเรียนชาวต่างชาติหรือชาวไทยที่มีเชื้อสายต่างชาติ ซึ่งมีความเข้าใจภาษาไทยดีพอใช้ สามารถเขียนหรือพูดความคิดหรือความรู้สึกของตนเองด้วยประโยคสั้นๆ แต่อาจจะสะกดคำผิดหรือผิดหลักภาษา สามารถพัฒนาไปเป็นระดับที่ 4 Early Advanced ได้ ผู้ศึกษาคาดว่าการหาวิธีการสอนที่เน้นการเขียนมาช่วยในการเรียนการสอน และให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติและฝึกฝน จะทำให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดียิ่งขึ้น ดังที่ ทิสนา แจมมณี (2550, หน้า 386) กล่าวไว้ว่า การใช้กลวิธีต่างๆ เสริมในกระบวนการสอนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น จะเกิดความชำนาญหรือเกิดทักษะ เมื่อมีการลงมือปฏิบัติและฝึกฝน การฝึกฝนให้เป็นผู้ที่รักการค้นคว้าหาความรู้ ความรู้ต่างๆ ที่ได้มาจากการอ่านหรือการฟังสิ่งต่างๆ นั้น จะช่วยให้ผู้เขียนมีข้อมูลหรือวัตถุดิบทางด้านเนื้อหาสาระความรู้ต่างๆ อย่างกว้างขวาง ที่สามารถจะนำมาใช้อ้างอิงหรือนำมาเป็นแนวทางในการลำดับความคิดและเนื้อความในการเขียนเรื่องต่างๆ ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ยังได้รับแนวทางในด้านที่เกี่ยวกับเทคนิควิธีในการเขียนเรื่องของผู้อื่นด้วย ว่ามีสิ่งใดดีสมควรนำมาเป็นแบบอย่าง หรือมีสิ่งใดที่ยังบกพร่อง ต้องแก้ไข (อัจฉรา ชิวพันธ์ 2535, หน้า 6)

วิธี เอส อาร์ เอส ดี (Self-Regulated Strategy Development หรือ SRSD) เป็นวิธีที่ถูกกล่าวไว้ว่า สามารถช่วยนักเรียนที่ประสบความยากลำบากในการเขียน ช่วยให้นักเรียนใช้กระบวนการเขียนในระดับที่สูงขึ้น เพิ่มคุณลักษณะของนักเขียนที่ดีให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนมีทัศนคติในเชิงบวกเกี่ยวกับการเขียน และได้มีการวิเคราะห์หว่านเป็นเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ (Helsel and Greenberg, 2007, p.752) โดยผู้ศึกษาจะได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาไทยหลังจากที่นักเรียนได้รับการสอนแบบวิธี เอส อาร์ เอส ดี ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างและใช้แผนการเรียนรู้การเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนต่างชาติระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธี เอส อาร์ เอส ดี
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาไทยหลังจากที่ได้รับการสอนแบบวิธี เอส อาร์ เอส ดี ของนักเรียนต่างชาติระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตของประชากร

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนนานาชาติลานนา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 10 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ

1. วิธี เอส อาร์ เอส ดี
2. ขั้นตอนในการเขียนเรียงความ
3. องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ

นิยามศัพท์เฉพาะ

แผนการเรียนรู้ หมายถึง แผนการเรียนรู้การเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนต่างชาติ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธี เอส อาร์ เอส ดี ซึ่งประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์ การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล

วิธี เอส อาร์ เอส ดี หมายถึง วิธีการสอนเขียนที่มุ่งเน้นกิจกรรมให้กับนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนสามารถพัฒนาการเขียนด้วยตนเอง ได้ มีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 : สร้างความรู้พื้นฐาน
- ขั้นตอนที่ 2 : อภิปราย
- ขั้นตอนที่ 3 : ออกแบบงานเขียน
- ขั้นตอนที่ 4 : จัดจำ
- ขั้นตอนที่ 5 : สนับสนุน
- ขั้นตอนที่ 6 : การแสดงออกอย่างอิสระ

ทักษะการเขียน หมายถึง กระบวนการเขียนที่ถ่ายทอดความรู้สึกและความเข้าใจของ ผู้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล ผ่านการฝึกฝนและกิจกรรม โดยวิธี เอส อาร์ เอส ดี

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง นักเรียนต่างชาติที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระดับที่ 3 Intermediate ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนนานาชาติลานนา จังหวัดเชียงใหม่

ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนภาษาไทย หมายถึง การที่นักเรียนมีทักษะการเขียนเรียงความที่ดี ขึ้นในการทดสอบการเขียนเรียงความหลังเรียน โดยมีเกณฑ์ที่นำมาพิจารณาค้างนี้คือ เนื้อเรื่อง การใช้ ภาษา ความสัมพันธ์กับกรอบแนวคิดและหัวข้อที่กำหนด กลไกประกอบการเขียน และรูปแบบ แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 65%

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ได้เทคนิค กระบวนการสอนเขียนภาษาไทยโดยใช้วิธี เอส อาร์ เอส ดี ที่เหมาะสม สำหรับนักเรียนต่างชาติ ระดับที่ 3 Intermediate ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการสอนเขียนภาษาไทยให้กับนักเรียนต่างชาติ ที่ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและระดับชั้นอื่นต่อไป